

PITANJE: Esselamu alejkum.

Da li je dozvoljeno učaču rukje da se pomaže prilikom liječenja i učenja rukje sa džinima navodno muslimanima. Ima učača koji to rade. Je li dozvoljeno ići kod takvih?

ODGOVOR: Alejkumusselam ve rahmetullahi ve berekatuhu.

Hvala Allahu i neka je salavat i selam na posljednjeg vjerovjesnika, a zatim:

Oko propisa pomaganja učača rukje sa džinima muslimanima u liječenju bolesnih od sihra,

uroka ili džinskog opsjedanja učenjaci imaju dva poznata stava.

Prvo mišljenje: Zabrana.

Ovo je stav Stalne komisije za fetve u Saudijskoj Arabiji, Bin Bazu, Albanija, Ibn Usejmina, Saliha Fezana, Abdullah ibn Džibrin, Vehbetu Zuhajlija, Saliha Ali Šejha i drugih.

Dokazuju zabranu sljedećim argumentima:

1- Ajetom u kom Uzvišeni kaže: „**I bilo je ljudi koji su tražili utočište od džina (tj. od njih zaštitu tražili), pa su im tako obijest povećali**“ (El-Džinnu, 6). Kažu Allah kori mušrike koji su tražili utočište od džina.

Navode Ibn Kesir i Begavi u svojim tefsirima kod tumačenja ovog ajeta riječi tabi'ina Es-Suddija. On kaže: „Čovjek bi izašao sa porodicom na neko mjesto, odsjeo u njemu i rekao: Utječem se (tj. tražim zaštitu) poglavaru džina ove doline da se ne našteti meni, mom imetku, djeci ili mojoj stoki“. Kaže Katade: „Pa kada zatraži utočište od njih (zaštitu od džina) mimo Allaha, džini mu ne nanesu ezijet“.

Komentar: Traženje utočišta (isti'aza) je ibadet koji se upućuje samo Allahu, a učaj rukje ne čini ibadet džinu muslimanu da bi mu on pomagao u liječenju bolesnog, nego to džin radi sa ciljem da pomogne bolesnom muslimanu.

2- Ajetom u kom Uzvišeni kaže: „**A na Dan kada On sve sakupi: "O skupe šejtanski, vi ste**

mnoge ljude zaveli!" - Gospodaru naš - reći će ljudi, štíćenici njihovi - mi smo jedni drugima bili od koristi i stigli smo do roka našeg koji si nam odredio Ti! - Vatra će biti prebivalište vaše reći će On - u njoj ćete vječno ostati, osim ako Allah drukčije ne odredi."“
(El-En'am, 128)

Prenosi Ibn Kesir u svom tefsiru tumačenje Hasana El-Basrija: „Njihova korist jednih drugima nije bila ništa drugo osim što su džini naređivali a ljudi izvršavali. A korist džinima od ljudi bila je ta što su oni, kako se prenosi, nakon što bi ih ljudi veličali tražeći pomoć od njih, osjetili veličinu i govorili: "Zagospodarili smo i džinima i ljudima.“

Komentar: Liječenje šerijatskom rukjom je propisano, pohvalno i dozvoljeno djelo, pomaganje džina muslimana učaču rukje u tome ne može biti razlog da njima dvojici Vatra bude prebivalište. U ajetu se riječi „**mi smo jedni drugima bili od koristi**“ odnosi kao što je došlo u tefsirima Dželalejn i Zubdetut-tefsir, na to da su se ljudi okoristili od džina u uljepšavanju grijeha i uživanja u njima, također, vračari su im vjerovali i uživali u uslugama koje su im pružali, a džini su se okoristili od ljudi u pokornosti ljudi njima u onome što žele od njih.

3- Džini mnogo lažu kako bi ostvarili svoje ciljeve a mi ih ne vidimo, pa je teško utvrditi ko je od njih musliman a ko nije, kada istinu govore a kada lažu.

Komentar: Ovo znači, ako smo u stanju sigurno i pouzdano utvrditi onda nema smetnje da se pomažemo sa njima u onome što je dozvoljeno.

4- Pomaganje sa džinima je put koji vodi u činjenje ibadeta njima, njihovom veličanju, širku ili kufu.

Komentar: Džinu muslimanu ne priliči, kao što ne priliči čovjeku muslimanu, da traži da mu se ibadet čini, niti da ga čovjek veliča i čini širk ili kufr zbog njega.

5- To nije bila praksa Poslanika, sallallahu alehji ve sellem, niti ashaba, radijallahu anhum, niti ikoga od selefa i imama (učenjaka) ovog ummeta.

Komentar: Prenosi Ibn Tejmijje dvije predaje, jedna od Omera, druga od Ebu Muse, radijallahu anhuma, da su se pomagali sa džinima muslimanima.

Na pitanje o propisu pomaganja sa džinima Stalna komisija za fetve u Saudijskoj Arabiji je odgovorila sljedeće:

„Nije dozvoljeno pomaganje sa džinima u otkrivanju vrste bolesti i načina njenog liječenja, jer je pomaganje sa džinima širk. Kaže Uzvišeni: **„I bilo je ljudi koji su se utjecali džinima (tj. od njih zaštitu tražili), pa su im tako obijest povećali**
“ (El-Džinnu, 6). I kaže:

”
A na Dan kada On sve sakupi: "O skupe šejtanski, vi ste mnoge ljude zaveli!" - Gospodaru naš - reći će ljudi, štićenici njihovi - mi smo jedni drugima bili od koristi i stigli smo do roka našeg koji si nam odredio Ti! - Vatra će biti prebivalište vaše reći će On - u njoj ćete vječno ostati, osim ako Allah drukčije ne odredi.
“

(El-En'am, 128) Značenje

”
mi smo jedni drugima bili od koristi
“

jeste da su ljudi veličali džine, bili pokorni njima i pomagali se sa njima, a džini su im služili u onome što žele i donosili im ono što traže, a od toga je obavještavanje o vrsti bolesti, njenim razlozima od onoga što znaju džini mimo ljudi, a ponekad su lagali, jer oni nisu od emaneta i njima nije dozvoljeno vjerovati“.

Upitan je šejh Bin Baz o propisu pomaganja sa džinima muslimanima pri liječenju ako za time

PROPIS POMAGANJA SA DŽINIMA MUSLIMANIMA (pri liječenju rukjom)

Autor Zijad Ljakić

---

ima potrebe. Odgovorio je sljedeće: „Ne treba bolesnik koristiti džina u liječenju niti pitati ih, nego poznate ljekare. Traženje pomoći od džina nije dozvoljeno jer predstavlja put u njihovo obožavanje i vjerovanje njima. Džin može biti kjafir, musliman ili novotar, ne zna se njihovo stanje, pa se ne treba oslanjati na njih niti pitati ih, pa makar ti se prikazali. (zatim je naveo 6. ajet iz sure El-Džinn) Pomaganje sa džinima vodi u (pogrešno) uvjerenje o njima i širk, traženje koristi i pomoći od njih, a to je sve širk“. (Medželletud-da'wa, broj 1602, god. 1418, str. 34)

Kaže šejh Ibn Usejmin (Medžmu'ul-fetava, 2/239-240, 318):

„Neki učači rukje se oslanjaju na riječi šejhul-islama Ibn Tejmije na propisanost pomaganja sa džinom muslimanom u liječenju jer je to od dozvoljenih stvari. Ja smatram da u riječima šejhul-islama nema ono čime se pravdaju. Ako je općepoznato da su džini svijet gajba, vide nas a mi njih ne vidimo, kod njih preovlađuje laganje, napastvovanje i zulum, nije poznata njihova pravednost, zbog toga je njihovo prenošenje hadisa slabo, po kom mjerilu presuđujemo da je ovaj džin musliman, ovaj munafik, ovaj dobar a ovaj loš?

Zbog toga pomaganje sa džinom muslimanom (kao što tvrde neki) u liječenju nije dozvoljeno zbog sljedećih stvari:“.

Zatim je naveo četiri argumenta koji se mogu rezimirati u sljedećem:

1- To nije bila praksa Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, a bio je opsihren, niti ashaba, a među njima je bilo onih koji su se liječili od sihra, uroka i džinskog opsjedanja.

2- Pomaganje džinima je put koji vodi u širk (jer džini ne pomažu bez protivusluge).

3- Obaveza je napraviti razliku između sihrbaza koji se pomaže sa džinima šejtanima i učača rukje koji liječi učenjem Kur'ana a ne džinima, u protivnom neće biti razlike među njima.

4- Džini su stvoreni od vatre, kod njih preovlađuje zulum, neprijateljstvo i promjenjivost, pa tako džin prijatelj može postati naveći neprijatelj a upoznao je tvoje slabe tačke.

Kaže šejh Salih Fevzan (Es-Sihu veš-š'aveze, str. 86-87):

„Ne pomaže se sa džinom, ni sa muslimanom niti sa onim koji tvrdi da je musliman jer on može reći da je musliman a laže kako bi prišao insanu, pa zbog toga ova vrata treba u osnovi zatvoriti. Nije dozvoljeno pomaganje sa džinima pa makar tvrdili da su muslimani. ...“.

Kaže Salih Ali Šejh, ministar Ministarstva za vjerske poslove (Medželletud-dava, broj 1683, god. 1419., str 23.):

„Pomaganje sa džinima je u osnovi zabranjeno. Neki učenjaci dozvoljavaju ponekad kada sam džin ponudi, a ovo je rjedak slučaj da muslimanu džin ponudi pomoć, u tom slučaju je dozvoljeno. Ovo nije Uputa Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, niti ashaba.

Pomaganje sa džinima koji tvrde da su muslimani od strane nekih učača je odvelo u fitne, mržnju i probleme među ljudima. Kaže učač da džin kaže da je zavidljivac ili urokljivac druga žena ili da je sihr od porodice supruge ili nekoga od rodbine i tome slično, a ovo proizvede kidanje rodbinskih veza, međusobnu mržnje i razna zla“. Zatim je spomenuo da su učenjaci Mustelahul-hadisa (hadiske terminologije) naveli da se rijavet džina muslimana ne prima jer nam nije poznat adalet (da li izvršava vadžibe vjere i kloni se harama) džina, zbog toga što nema načina da to možemo utvrditi.

Zatim na drugom mjestu kaže (Et-Temhid, str. 616):

„Nije dozvoljeno liječiti se ni kod koga za koga se zna da se pomaže džinima muslimanima“.

Drugo mišljenje: Dozvola pod određenim šartovima.

Ovaj stav se pripisuje šejhul-islamu Ibn Tejmijje, Abdurrahmanu Es-Sa'diju, Ibn Usejminu, Mukbilu el-Vadi'ia, Dr. Ahmedu Hamedu, Abdul-Muhsinu el-'Ubejkanu i Abdullahu Ed-Demidži.

Govor učenjaka koji dozvoljavaju pomaganje sa džinom muslimanom

Kaže Ibn Tejmijje (Medžmu'ul-fetava, 11/306-307):

„Relacija džina i insana ima različita stanja:

- insan koji naređuje džinu ono što su naredili Allah i Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, od činjenja ibadeta samo Allahu, pokornosti Njegovom Vjerovjesniku, i naređuje to i insanu, on je od najboljih Allahovih miljenika (evlija), on je u tome od nasljednika Poslanika i njegovih zamjenika,

- ko upotrebljava džina u njemu dozvoljenim stvarima, on je poput onoga ko koristi insana u njemu dozvoljenim stvarima,

- ko upotrebljava džina u onome što su zabranili Allah i Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u širku, ili u zabranjenom ubistvu, ili u neprijateljstvu bez ubistva, poput uzrokovanja bolesti, zaboravljanja znanja i sličnih vidova zuluma, ili u nemoralu, poput dovođenja onoga ko želi nemoralne radnje, on se pomaže sa njima u griješenju i neprijateljstvu,

- zatim ko se pomaže sa njima u činjenju kufra, on je kjafir,

- a ko se pomaže sa njima u činjenju grijeha, on je griješnik, ili fasik (veliki griješnik) ili griješnik (koji čini mali grijeh)“.

Kaže šejh Abdurrahman Es-Sa'di (Tarikul-vusul, str. 134): „Upotrebljavanje džina od strane insana je poput korištenja insana od strane insana. Neko ih koristi u haramima, neko u dozvoljenim stvarima, a neko u pokornosti Allahu i Njegovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem“.

Upitan je šejh Ibn Usejmin o propisu traženja pomoći insana od džina muslimana pa je odgovorio sljedeće (Fetava el-akida, str. 216):

„Naveo je šejhul-islam Ibn Tejmije u 11 tomu svojih fetvi da upotreba džina od strane insana može imati tri stanja:

1- Da ih upotrebljava u pokornosti Allahu, poput toga da bude njegov zamjenik u dostavljanju Šerijata njemu sličnim džinima, ili ga upotrebljava u pomaganju šerijatski potrebnih stvari (od kojih je liječenje Kur'anom), to je pohvalna stvar, ili potrebna, to je dava k Allahu jer među džinima ima dobrih, pobožnih, zahida i uleme.

2- Da ih upotrebljava u dozvoljenim stvarima, to je dozvoljeno pod šartom da je sredstvo dozvoljeno, a ako je zabranjeno onda je haram, poput toga da ga džin neće pomoći osim ako učini širk Allahu, recimo da prinese žrtvu džinu ili slično.

3- Da ih upotrebljava u zabranjenim stvarima, poput krađe imetka ljudi, zaplašivanju ljudi i tome slično, to je zabranjeno jer je vid neprijateljstva i zuluma.

Zatim je naveo ono što se prenosi od Ebu Muse el-Eš'arija, radijallahu anhu, kada ispitivao vijest o Omeru, radijallahu anhu, (tj. gdje se nalazi), a bila je neka žena u kojoj je bio džin, on ga je pitao o njemu (gdje se nalazi), pa mu je rekao da Omer, radijallahu anhu, obilježava deve od zekata (u Bejtul-malu)“.

Upitan je šejh muhaddis Mukbil El-Vadi'i da li je dozvoljeno tražiti pomoć od džina u onome što je u njihovoj moći sa dokazom, pa je odgovorio sljedeće (Garetul-ešrita, 2/226-227):

„Kada sigurno utvrdiš da je musliman i da istinu govori, dozvoljeno ti je da tražiš od njega pomoć i njemu od tebe. Najbitnija stvar je da budeš siguran da istinu govori i da nije džahil. Jedna osoba od stanovnika Sa'adeta se sastajao sa džinom na planini, izučavao je sa njim Kur'an. A kada su došli džini sa bolesnikom, rekao je: Morate zaklati kurban. Pa mu je rekao taj čovjek: To nije dozvoljeno. A džin mu odgovori: Ovi džini su tvrdoglavi, neće otići osim da zakolju kurban. Ovo je primjer: ili džahila kao što ima džahila kod ljudi ili je šejtan koji hoće odvesti u dalalet tog čovjeka. Kada si siguran u njegov iman i da istinu govori, nema smetnje inšallah, jer je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: 'Nema smetnje u rukjama u kojima nema širka', kada je tražio: 'Pokažite mi vaše rukje', pa kad su pokazali, reče: 'Nema smetnje u rukjama u kojima nema širka'“.

Na pitanje o propisu pomaganja insana sa džinima, dr. Ahmed ibn Nasir Hamed je odgovorio (Es-Sihru bejnel-hakikati vel-hajali, str. 211):

„Mu'mini od džina su kao mu'mini od ljudi, u smislu da su pouzdani. Oni ne pozivaju u upućivanje molitve nekome drugom mimo Allaha, niti pomažu u zulumu i neprijateljstvu. Dobijanje vijesti od njih se ne negira nego uzima kao pouzdano, a njihovo pomaganje njihove braće od ljudi je moguće kao što ljudi pomažu jedni druge“.

Upitan je šejh Abdul-Muhsin el-'Ubejkan o dozvoli traženja pomoći od džina pa je odgovorio:

„Traženje pomoći od dobrih džina je šerijatski dozvoljeno. Omer ibn Hattab, radijallahu anhu, je tražio pomoć od njih da sazna o nekoj osobi, također, pomogao se sa njima Ebu Musa el-Eš'ari da sazna gdje je Omer, radijallahu anhu. Ovo navodi i prenosi šejhul-islam Ibn Tejmije, a ja sam to prenijeo u mojoj knjizi 'Gajetul-meram'. Ovo pitanje je prenešeno i pojašnjeno u ovoj knjizi“.

Upitan je šejh dr. Abdullah ibn Omer ed-Demidži o propisu pomaganja sa džinom muslimanom, pa je odgovorio sljedeće nakon zahvala i salavata (Fetva izdata 24. Džumadul-ula 1422. po Hidžri):

„Kaže šejhul-islam Ibn Tejmije u Medžmu'ul-fetava da upotreba džina može biti na sljedeće načine:

1- Ko ih koristi u haramu, poput nemorala, zuluma, širka, govora o Allahu bez znanja, a misle da su to kerameti pobožnjaka, a ovo su djela šejtana.

2- Ko ih upotrebljava u dozvoljenim stvarima, poput donošenja njegovog imetka, pokazivanje mjesta na kojem je imetak koji nema vlasnika, zaštita od onoga ko ga uznemirava i slično, ovo je poput međusobnog pomaganja ljudi.

3- Ko ih koristi u pokornosti Allahu i Njegovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, kao što se koristi insan u ovome, pa im naređuje ono što su Allah i Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredili, zabranjuje im ono što su Allah i Poslanik zabranili, kao što naređuje i zabranjuje čovjeku. Ovo je stanje našeg Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i stanje onih koji ga slijede iz ummeta, oni su najbolja stvorenja, jer oni naređuju ljudima i džinima ono što im naređuje Allah i Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem“.

Šejh Halid El-Muslih je upitan o propisu pomaganja sa džinom muslimanom u liječenju rukjom, pa je naveo općepoznati stav zabrane na čemu je većina učenjaka, a to je zabrana i naveo neke gore spomenute argumente zabrane. A zatim je naveo da neki učenjaci dozvoljavaju pod određenim uvjetima, kao što je šejhul-islam Ibn Tejmijje. Kaže da Ibn Tejmijje dozvoljava pod sljedećim šartovima: 1- da je način traženja pomoći od džina dozvoljen (da ne bude upućivanjem molitve njima, klanjem kurbana i slično), 2- da bude pomaganje u dozvoljenim stvarima. Zatim kaže da je ispravno mišljenje zabrana pomaganja sa džinima, osim ako sam džin ponudi neku vrstu pomoći, onda nema smetnje. Ali opet treba biti obazriv da ne bude neka vrsta postepenog odvođenja u zabranjeno, a Allah zna najbolje.

(https://www.youtube.com/watch?v=39V_ecWV5oI)

Odabrani stav je zabrana zbog snage argumenata koje su učenjaci ovog mišljenja naveli, a Allah zna najbolje. Osnova je da se liječenje bolesnih od sihra, uroka i džinskog opsjedanja čini učenjem Kur'ana i općepoznatim metodama koje ispunjavaju šartove dozvoljene rukje.

Izuzetak ove zabrane, uzimajući stav šejhul-islama Ibn Tejmijje i drugih učenjaka koji dozvoljavaju pomaganje džinima muslimanima, bi bilo stanje kada se ispune sljedeći šartovi:

1- da sam džin musliman ponudi pomoć a ne da traži učač.

2- da bude pomaganje u dozvoljenim stvarima liječenja.

3- da se utvrdi islam džina i istinitost njegovog govora.

3- da to bude ponekad a ne stalna praksa.

4- da to bude od strane učene osobe koja imaju iskustva u učenju rukje, a ne oni koji nemaju šerijatskog znanja ili su početnici.

Ve billahi tevfik.